

MET KERSTFEEST

IN HET GEBERGTE

door G. P. F. Jz.

HÖVEKER & ZON, AMSTERDAM.

Lith. Emrik & Binger.

Lith. Emrik & Binger.

KERSTFEEST IN HET GEBERGTE.

EEN VERHAAL VOOR KINDEREN.

NAAR HET FRANSCH

DOOR

G. P. FRUYT Jr.

UITGAVE VAN DE

NEDERLANDSCHE ZONDAGSCHOOL-VEREENIGING.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON.

Kerstfeest in het gebergte.

EEN VERHAAL VOOR KINDEREN.

I.

Het was Woensdag 15 December 1875 omstreeks 8 uur des avonds.

Juffrouw C. was met haar zoon en dochter dicht bij den haard gezeten, terwijl een groot blok beukenhout onder den schoorsteen lag te branden en de kinderen zich „eens heerlijk warmden,” om dan straks warm en wel naar bed te gaan. Moeder zat met grooten lust en een vroolijken glimlach om de lippen te breien.

„Kinderen!” zeide zij eensklaps, „weet gij wel, dat het over tien dagen Kerstfeest is?”

„Ja, zeker, Moe!” antwoordde Karel. Aleida zeide niets. Er heerschte een oogenblik volkomen stilte.

„Hoeft het naderend Kerstfeest u niets te zeggen?” vroeg juffrouw C. die dit stilzwijgen zeer bevreemde.

„Ja, Moe!” antwoordde Karel zachtjes. „Ik houd wel van feesten; wat zal er dit jaar komen?”

„Wat een vraag! Natuurlijk een Kerstboom,” zeide Aleida op spotachtigen toon, „en suikergoed, en cadeantjes, gerangschikt aan den voet van den boom. En dan gaan we zingen; en gaat Vader vertellen en dan dan

gaan we naar bed. Het is al vooruit te raden; het is immers altijd hetzelfde."

"Is het waar, Moe?" vroeg Karel. „Hebben wij ook weer als altijd een Kerstboom?"

"Zeker! Alleenlijk zullen de geschenken niet zoo talrijk zijn, als gewoonlijk het geval is; het is een slecht jaar geweest; maar ge weet wel, wat de geschenken waarde geeft? Het is de liefde van hen, die ze u aanbieden!

Aleida en Karel keken elkander eens aan. Zij koken allebei zoo zwart, dat zij er eindelijk zelf om moesten lachen.

"Denkt gij er ook zoo over, Karel?" vroeg Aleida.

"Ja, ik houd niet van die feesten, die altijd zoo hetzelfde zijn."

"Ik wed, dat gij in plaats van dien altijd terugkeerenden sparreboom wel eens . . . eene verrassing woudt hebben, hé?"

"Juist, eene verrassing", hernam Karel, „iets waar men volstrekt niet aan denkt . . . Moe! zou u niet eens zulk eene verrassing kunnen bedenken?"

Juffrouw C. antwoordde niet, maar zat een oogenblik in gedachten. Opeens hield zij op met breien.

Een veel belovende glimlach speelde haar om de lippen.

"Heeft u iets bedacht, Moe?" riepen beide kinderen tegelijk.

"Ja, kinderen."

"Wat dan? o, toe, zegt u het ons gauw?"

"Zijt gij zoo verlangend mijn plan te weten? Het kon wel eens iets onaangenaams zijn!"

"o Neen, Moe! dat is onmogelijk; gij bedenkt wel iets goeds."

"Allereerst moet ik u zeggen," vervolgde juffrouw C. „dat aan de volvoering van mijn plan éen voorwaarde verbonden is, welke u misschien niet erg zal bevallen."

„Welke voorwaarde dan?” vroeg Karel. „Zeker, om gehoorzaam te zijn tot Kerstfeest toe?”

„O, hé neen,” antwoordde moeder al lachende; „dat zou geen voorwaarde zijn; kinderen moeten gehoorzamen zoowel met als zonder verrassingen. Ik zal het u maar zeggen; de bedoelde verrassing zou niet voor u zijn.”

„Voor wie dan?” vroeg Karel.

„O,” antwoordde Aleida op spijtigen toon, „ik raad het al. Het betreft zeker een feest voor arme kinderen. En de voorwaarde, waar Moe van spreekt, is ten hunnen behoefte minstens de helft van onze geschenken op te offeren.”

„Meer dan *dit*, meisje! Uw feest zou bestaan in het geven van alles aan anderen. Wat dunkt u hiervan?”

Noch Aleida, noch Karel konden één enkel woord tot antwoord vinden. Het denkbeeld van eene dusdanige opoffering lachte hun geenszins toe, en toch schaamden zij zich zulks openlijk te bekennen.

Bedrukt keken zij vóór zich.

Juffrouw C. begon de stilte te verbreken.

„Karel”, zeide zij, „herinnert ge u Paul B. nog wel?”

„Die kleine veehoeder van Comballaz? o ja! het is, alsof ik hem nog zie met zijn grooten hennipzweep en zijn korte broek. Hoe klapte hij met zijn zweep, toen wij de koe naar de drinkplaats dreven!”

„En herinnert gij u nog wel,” riep Aleida, „hoe wij met Paul en zijn broertje Alfred een schik hadden, toen de geit wei-gerde haar te laten melken, omdat gij haar te veel pijn deedt?”

„Zeg liever, omdat zij bang voor u was. Gij kwaamt met Marie B. terug van het braambessen plukken en ge zaagt er tamelijk zwart en verfomfaaid uit.”

„Ge woudt mij dus eigenlijk voor een negerin uitmaken,” hernam Aleida. „o, Wat een prettig dagje hebben wij daar op de hoogte doorgebracht! Ik wou, dat ik er nog was.”

„Ik ook,” zeide Karel, „en gij Moe?”

„Neen jongen lief; ik niet; het is nu te koud, en ik denk dat uwe vriendjes zelf heel wat minder vroolijk zullen zijn dan zij dezen zomer waren. Ik ben er zeker van, dat zij op den 25^{en} December aan geen feest zullen denken.”

„Bereidt men hun dan geen feest, zooals ons,” zeide Karel, terwijl hij met groote oogen zijne moeder verwonderd aankeek.

„Wie zou aan hen denken?” antwoordde juffrouw C. „Hunne ouders zijn zeer in verval en hebben heel wat moeite om er te komen. Arme menschen denken niet aan feesten.”

„Neen,” ging Karel voort, „Paul heeft mij gezegd, dat zijn Vader den winter doorbracht met schoenen maken, om deze in Maart op de jaarmarkt te verkoopen.”

„Welnu,” hernam juffrouw C. „nu raadt ge ook wel mijn plan, zou ik denken. Indien gij nu dit jaar uwe Kerstgeschenken eens wildet opofferen, zouden wij eene kist met geschenken kunnen in gereedheid brengen voor uwe vriendjes in het gebergte. Het zou eene aardige verrassing voor hen wezen.”

Aleida en Karel keken elkaar nog eens aarzelend aan.

De klok sloeg juist negen uur.

„Kinderen!” zeide de goede moeder, terwijl zij twee waskaarsen aanstak, „het is nu tijd voor u om naar bed te gaan. Denk tot morgenavond maar eens na over mijn voorstel. Het is wel de moeite waard, om er een dagje over na te denken. Ik moet er toch eerst met Vader over spreken.”

II.

Aan den ingang van het Mossel-dal, tusschen de Sepey en Chateau-d'oex, liggen aan den weg eenige landelijke huisjes naast elkander. Het is het gehucht Comballaz, een der aangenaamste zomerverblijven voor hen, die veel houden van versche en frissche berglucht, van de koele weiden, geschakeerd met alpenbloemen, van de schaduwrijke en welriekende dennenbosschen, van de heldere, ijskoude wateren der hooge bronnen.

Den geheelen dag hoort men er de stroomen ruischen, de bellen der koeien luiden, en de herders, die elkander op de hellingen van den Chaussy naar die van den Mont d'or beantwoorden, hunne liederen zingen. Op den breeden goed onderhouden weg rollen de wagens voort, opgestapeld met planken uit de naburige houtzagerij; rijtuigen, bezet met reizigers, die, het pak op den rug, den alpenstok in de hand zich haasten naar de bergtoppen. Dit gestadig gaan en komen geeft aan dit overigens stille landschap een bijzondere levendigheid.

De familie C. had den zomer in het bekoorlijke landelijke hôtél doorgebracht; aan den weg gelegen, had het de volle zon; zijn breede zijvleugels waren met eene menigte vensters en groene luiken versierd.

Aleida en Karel hadden het hart eens recht kunnen ophalen aan loopen en springen en rollen langs de met gras begroeide hellingen; aan het plukken van gentianen en orchideën; aan het eten van aardbeziën of bessen; het drinken van melk, al was het dan ook maar uit een dennenhouten bakje.

Op hunne onophoudelijke zwerftochten hadden zij met de landlieden kennis gemaakt en hadden zich bijzonder aange-trokken geveld tot de familie B. die een oude brookte hut bewoonde, aan den voet van den Mont d'or.

Marie B. een groot en sterk meisje van ongeveer tien jaren had Aleida in de geheimen van het behandelen der koeien en het opvoeden der konijnen ingewijd.

Paul en Karel waren vrienden geworden, als David en Jonathan. Nu eens vond men ze gezeten op het gras aan het einde van het bosch, zich vermakende met het vlechten van hennip voor een zweep, waarbij zij ovenwel niet verga-ten een wakend oogje op de koe en de twee geiten te hou-ten; dan weer waren zij bezig met molentjes te plaatsen aan den stroom; of wel, zag men Paul, geharde klimmer als hij was, schoon nauwelijks twaalf jaren oud, Karel mede-nemen in het hooge gebergte en hem leeren zich te hangen aan de rotswanden boven de afgronden, om rozen te plukken.

Wat een leventje! Karel en Aleida zouden wel gewild hebben, dat zulks maar voortduurde.

Maar ongelukkig begint de school weer op den bepaalden dag; en zoo lang de vacantie schijnt te wezen, wanneer zij nog in het verschiet is, zoo spoedig is oock de laatste dag daar.

Op een schoonen morgen hadden Karel en Aleida al zuch-tende hunne vriendjes vaarwel gezegd, en de postkar bracht hen naar de spoor.

Wederkeerig hadden Paul en Marie hun speelgenooten met leedwezen zien heengaan. Wat al nieuwe vertellingen, wat al gedachten en gebeurtenissen, wat al stof tot bewon-dering in den omgang met deze zoo goed onderwezen en

beschaafde stedelingen; om nog niet te spreken van de stui-
vers, dubbeltjes, kwartjes, zoo onbezonnen maar weggege-
ven in ruil voor enkele bloemen of een glas melk.

Vaartwel, vroolijke, knappe en goede vreemdelingen, vaartwel!

Tot overmaat van smart had de zomer weldra plaats ge-
maakt voor een regenachtigen en kouden herfst, en de herfst
voor een gestrengen winter. Een wit kleed van 4 à 6 voet
dikte bedekte bergen en dalen; rijp alle boomen, ijsschot-
sen alle bronnen. Het dunne, schier doorzichtbare vest en de
Indische rok werden verwisseld met den gebreiden kamisool
en de dikke kleeding der vrouwen, en schoenen met zware
klompen verruild; na zes maanden van lucht en licht en vrij-
heid, is het ietwat kloosterachtig leven nu daar; door te
brengen tusschen zwarte wanden en onder het berookte dak
van de armoedige hut.

Ieder is weer aan zijne gewone werkzaamheden. De moe-
der belast zich met het schoonhouden van den stal en het
voeden van het vee; Marie kookt de melk en aardappelen en
heeft te gelijk op den pas 3jarigen Alfred te passen, die
nog al eens huilt wegens pijn aan winterhandjes en voetjes.

Paul leert schoenmaken; uur aan uur naast vader op een
bankje gezeten, is hij nu eens met de naald en dan woer
met den hamer bezig. Allen hebben iets te doen, maar
groot is de eentonigheid dezer werkzaamheden, die hoege-
naamd geene verscheidenheid aanbieden, zelfs niet de ge-
sprekken met de buren, want ieder is op zich zelf, en van
de meest nabijgelegen hut is men een kwartier verwijderd.

Den 24sten December des avonds was de geheele familie
bijeën in het vertrek, dat zoowel tot eet- en slaapkamer,
als tot salon en werkplaats dienen moest.

Het avondeten werd opgezet, dat uit een hard stukje kaas en een sneedje roggebrood bestond. Bij het schijnsel van een lamp, aan een ijzeren haak boven de tafel opgehangen, opende de vader den grooten prentenbijbel, en nam de pet van het, door de vele verdrietelijkheden en ontberingen vóór den tijd grijs geworden hoofd. Vóór hij begon te lezen, zag hij zijne kinderen eens allen één voor één aan, om aandacht te wekken.

Paul en Marie waren op een bank gezeten, den rug naar den haard gekeerd, terwijl Marie bovendien den kleinen Alfred op de knieën had.

Moeder, die sinds eenige dagen door het rheumatiek aan haar leger gebonden was, wendde haar vermagerd gelaat naar de tafel en zette zich tot luisteren naar het Woord des Heeren, dat immer bemoedigt en troost.

„Kinderen!” zeide Vader, „wij zullen van avond Lukas II lezen.”

„Wij waren aan het eerste boek der Kronieken,” merkte Paul eerbiedig op.

„Dat is waar, jongenlief. Maar het is nu Kerstavond en wij hebben altijd dezen plechtigen dag herdacht door het lezen van Lukas II.”

„Kerstfeest, de nacht, waarin de Heer in Bethlehem geboren werd?” hernam Paul. „Ik wist niet dat het morgen Kerstfeest was. De Kalender . . .”

„Is ten achter, ik weet het wel; deze is van 1857. Maar daarom is het toch nu Kerstavond. Dus luister nu aandachtig naar het lezen van dit treffend verhaal.”

„Ja, Va! ik luister,” zeide Paul.

„Ik luister,” hernam Alfred.

Vader las duidelijk en langzaam, soms eens wachtende op het loeien van den wind door het gescheurde getimmerte van het dak. Toen hij geëindigd had te lezen, zette hij den bril af, veegde de glazen schoon met zijn grooten geruiten zakdoek en deed hem weer in het „huisje”, terwijl zijn klein gehoor een diepe stilte bleef bewaren; daarna stond hij op, om te bidden. Marie, Paul en Alfred volgden zijn voorbeeld. Moeder vouwde de handen. Met een veel bewogen stem bad hij het „Onze Vader.”

„Is het al tijd om naar bed te gaan, Vader?” vroeg Marie, „zouden wij niet van avond nog een beetje mogen opblijven, omdat het Kerstavond is?”

Vader wierp eens even een toegevend blik naar den kant van het bed.

„Wat dunkt u er van, Moeder?”

Moeder stemde tot aller blijdschap toe.

„O, hoe heerlijk,” riep Paul, terwijl hij zijn muts omhoog wierp en zijn best deed deze weer op het hoofd op te vangen. „Hoe prettig, te mogen opblijven. Kom, wat zullen wij spelen, Marie?”

Deze had intusschen den kleinen Alfred te slapen gelegd en ging nu naar Vader.

„Mij dunkt,” zeide zij, „het eerst moesten wij vader vragen ons den bijbel te leenen, om de platen te zien. De laatste maal, dat wij die zagen, was op mijn verjaardag, zes maanden geleden. Wij mogen toch wel, niet waar Vader?”

Zonder iets te zeggen, maar met een opgeruimd blik, nam Vader den bijbel en legde dien op tafel. Daarna werd hun eene verrassing bereid. Een heerlijk kop chocolade werd voor ieder ingeschonken en met smaak genuttigd.

„Welnu, nu zullen wij dan op onze wijs ook Kerstfeest vieren,” zeide Vader en toen de kinderen, verrast als zij waren, van vreugde opsprongen, liet hij er op volgen: „wacht een beetje, het is nog niet alles.”

Hierop haalde hij een zak noten voor den dag, die hij eens flink schudde.

„Noten, noten!” riep Paul en sprong van pret.

„Waar heeft u die noten gevonden?” vroeg Marie.

„Gezonden?” hernam Vader; „zoudt ge denken dat men zulke mooie noten maar zoo vindt? Ik heb ze verdiend met schoenen maken voor den tuinman. Ziedaar, daar hebt ge een handjevol, dat is nu voor u, als ge de platen bekeken hebt.”

„O, dank u, dank u! wil u ook niet een paar noten, Vader?”

„Ik zal mij met moeder maar tot de chocolade bepalen.”

„Maar u zal ons toch de platen wel uitleggen? Wij hebben zoo graag dat u er bij vertelt.”

Vader zette zich vóór den bijbel neer met Marie aan zijne rechter- en Paul aan zijne linkerzijde, die van tijd tot tijd eens de noten in zijn zak deed rammelen, als om reeds vooruit te genieten van de prot, ze straks te kraken.

De verklaring had zoowat een uurtje geduurd, toen men duidelijk iemand aan hoorde komen.

„De spoorbeambte! Iets ongewoons op den laten avond, vindt ge niet?”

Allen keken vreemd, wel een weinigje bevreesd.

Vader deed de deur open en de man kwam binnen, zijn mantel en baard met sneeuw bedekt.

„Hier hebt ge de kist en den brief; die kist was tamelijk zwaar.”

„Ben ik ook iets in uw schuld?“ vroeg Vader eenigszins onrustig.

„Nee, dat niet, maar een footje weiger ik natuurlijk nooit.“

De fooi bestond uit vijf centen en een kop chocolade.

Toen de spoorbeambte vertrokken was, keken allen met groote oogen naar de kist, waar evenwel niemand dorst aankomen.

Paul dacht dat het appelen waren, en Marie goed voor kleeeren.

„Kom, doe de kist nu toch open“, riep moeder uit bed.

„Anders komt ge nooit te weten, wat er in is.“

„Je hebt gelijk, moeder, even als altijd,“ zeide vader en meteen nam hij een schaar en maakte het deksel los. Bovenop lag een brief. Het adres was aan Paul, die al aanstonds uitriep: „Marie, een brief, een brief!“

Paul opende den brief en las:

Lieve Paul!

Ik heb op mij genomen u eens te schrijven, met het doel om u te zeggen, dat alles, wat in deze kist is, voor u is.

Het is een Kerstgeschenk, dat Aleida en ik u zenden, als eene herinnering aan vorige dagen.

Moe heeft er iets voor uwe Moe, en Vader iets voor uwen Vader ingelegd.

Wij doen u allen onze hartelijke groete.

Uw oud-vriendje,

Karel C

Toen Paul den brief gelezen had, vouwde hij dien op, wierp zijn muts twee maal in de hoogte en danste al zingende om de kist. Daarna liep hij naar moeder en gaf haar een kus.

Marie was te veel ontsteld, dan dat zij éen woord zou kunnen spreken.

Intusschen had vader den bijbel weggezet en de kist op tafel geplaatst.

„Wat zoudt ge er van denken, als wij moeder eens de cadeautjes lieten uithalen?”

„O, ja, ja, dat is goed!” riepen de kinderen te gelijk.

„Maar laat ons eerst God danken,” en de pet afzettende ging hij in een eenvoudig dankgebed voor.

Men zette zich voor de tafel neder en in alle stilte wachtte men af, wat nu komen zou.

Een hevige rukwind deed voor een oogenblik hen ontstellen en de sneeuwstorm was hevig. Toch heerschten in deze flauw verlichte hut de vrede en vreugde van het Kerstfeest.

„O, wat is dat? er staat opgeschreven: „aan mijn vriendje Paul, om hem het maken van molentjes wat makkelijker te maken.”

Een hamer! een zaag! een nijptang! een spijkerdoos!

Intusschen had moeder een mooi vest voor den dag gehaald en Marie zette een paar groote oogen op, toen er een klein ebbenhouten kistje voor den dag kwam, dat zij als een pop heen en weer wiegelde.

„Doe het dan open,” zeide moeder.

„Och, ik wou zoo graag het morgen openen, dan hebben wij morgen ook nog eene verrassing. Moeder gaf toe en zorgvuldig bewaarde zij haar kostbaar kistje onder haar hoofdkussen. Toen zij terug kwam, liep zij juist tegen Paul aan, die tegen de krib van Alfred aanviel.

„Maak hem niet wakker, Paul!”

„Hij moet juist wakker, ik heb iets voor *hem*.”

Het was een mooie trompet.

Paul begon er al vast op te blazen en legde toen de trompet in de handjes van zijn broertje. Het kind opende de oogjes, maar begon bitter te huilen. Paul legde de trompet naast Alfred neer, wiens dikke wangen juist geschikt schenen om met alle macht er op te blazen.

Moeder maakte intusschen de kist ledig. Zij vond er nog een wollen doekje in, een jak, koffie, vier koekjes chocolade en eene menigte andere kleine en grootere voorwerpen.

Allen waren de wereld te rijk. De koekkoek sloeg woedend met zijne vleugels, als wilde hij zeggen, dat zulk eene drukte hem gansch niet beviel, maar geen van allen luisterde naar hem.

„Mij dunkt, vóór wij ons ter ruste begeven, moesten wij een woord van dank schrijven aan onze goede vriendjes, die de Heer ons gegeven heeft,” zeide vader. Moeder wilde het schrijven uitstellen tot den volgenden dag, maar vader zeide, dat hij zich gedrongen gevoelde nog dienzelfden avond te schrijven.

De brief luidde als volgt:

Zeër waarde Heer en Juffrouw!

Wij hebben de kist in goeden staat ontvangen en haasten ons u in weinige woorden maar hartelijk daarvoor dank te zeggen. Dat gij, die zoover van hier in de stad woont aan ons, arme bergbewoners, denkt, doet ons met dankbaarheid denken aan de goedheid des Heeren, die ons Zijnen Zoon gegeven heeft.

Wij hebben geene woorden voor uwe goedheid; wij bidden alleen den goeden Hemelschen Vader, u alles te vergelden.

Paul en Marie nemen zich voor, later zelf te schrijven en hunne vriendjes te bedanken.

Allen laten u beleeft groeten.

David B.

Den volgenden morgen vond Paul zijn zusje Marie reeds vroeg aan haar kistje bezig. Zij vond er alles in wat tot het naaiwerk behoort.

„O Paul, zie eens! Hoe kan Alcida zoo raden, dat niets mij zooveel genoeg kan geven, dan dit!”

„Misschien heeft de Heere Jezus het haar gezegd?” fluisterde Paul. Marie schudde bedenkelijk het hoofd.

„Ik betwijfel het”, zeide zij, „maar zeker is het, dat wij aan Hem al deze prachtige geschenken te danken hebben.” Zij sloot haar kistje dicht, zette het in de kast en liep gauw heen om het ontbijt klaar te maken.

Kinderen! de geschiedenis leert u genoeg. Ik voeg hier dus niets meer aan toe. Alleenlijk wensch ik u een recht gezegend Kerstfeest, en den lust, om ook hen, die minder hebben dan wij, een gezegend Kerstfeest te bereiden.

